

SCHEMAT ROZWIĄZYWANIA KAZUSU

1. W wypadku konfiguracji wieloosobowej wskazanie osoby, której odpowiedzialność karną się ocenia.

2. Wskazanie zachowania sprawcy będącego przedmiotem prawnokarnej oceny (wskazanie, jaki fragment zachowania oceniamy i czy jest to działanie czy zaniechanie).

3. Wskazanie wstępnej hipotezy kwalifikacji prawnej.

4. Ustalenie, jakie znamiona typu czynu zabronionego należy udowodnić (z uwzględnieniem przepisów o formach stadialnych, postaciach sprawczych i formach zjawiskowych, a także z uwzględnieniem art. 12 k.k.).

5. Udowodnienie realizacji znamion strony przedmiotowej (znamion koniecznych i znamion modalnych) przy przestępstwach z działania:

a) znamię podmiotu (o ile przestępstwo indywidualne),

b) znamię czynności wykonawczej,

c) znamię skutku (o ile jest znamieniem typu),

d) spełnienie kryteriów obiektywnego przypisania (o ile przestępstwo skutkowe):

– na poziomie empirycznym (związek przyczynowy ustalany wyłącznie w przypadku przestępstw dokonanych przez działanie) oraz

– na poziomie normatywnym,

e) znamiona modalizujące (o ile występują),

oraz spełnienie warunków odpowiedzialności za przestępstwo z zaniechania (o ile przestępstwo z zaniechania):

I) przestępstwo materialne z zaniechania:

– znamię podmiotu (musi być gwarantem),

– aktualizacja obowiązku,

– niewykonanie nakazanego prawem działania,

– skutek,

– obiektywne przypisanie skutku (tylko płaszczyzna normatywna):

• możliwość podjęcia wymaganego prawem zachowania (nie wyklucza przypisania zawiniona niemożność),

• obiektywna możliwość przewidzenia wystąpienia skutku w przypadku niepodjęcia nakazanego prawem zachowania,

• możliwość zapobieżenia skutkowi przy podjęciu nakazanego prawem zachowania,

– znamiona modalizujące (o ile występują);

II) przestępstwo formalne z zaniechania:

– prawny charakter obowiązku,